БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Орхон сумын цэцэрлэгийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БУА-2024/161/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2024 он	Булган аймаг дахь аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас: 70342580 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn Бэйкер Тилли Далайван Аудит ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал:Д.Мягмарсүрэн Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com Бэйкер Тилли Далайван Аудит ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2024.02.23 № 104

танай ______ ны № ______ т

ОРХОН СУМЫН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Б.АРИУНЗАЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон сумын цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон сумын цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд улсын төсвөөс 294,582.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт, орон нутгийн төсвөөс 44,820.8 мянган төгрөгийн нийт 339,403.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан нь өмнөх онтой харьцуулахад 93,261.3 төгрөгөөр буюу 37 хувиар өссөн байна.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжүүлэх болсноор сургуулийн өмнөх боловсрол олгох хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 6 болж зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний бусад зардлаас зарцуулах болсон байна.

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд зургаан зорилтын хүрээнд дөчин есөн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, батлуулсан бөгөөд

006020240

гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 98.0 хувийн биелэлтэйгээр дүгнэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. 2023 онд нүүдлийн гэр цэцэрлэгийн арга хэмжээний хүрээнд хамран сургах тойргийн 2-5 насны 2508 хүүхдийг 21 хоногийн хугацаанд хамруулсан ба уг арга хэмжээний хүрээнд 23,572.9 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг зарцуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**41,987,622.15**	**102,217,223.95**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	11,451,492.16	66,568,442.95
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	11,451,492.16	66,568,442.95
3121	**Төгрөг**	11,451,492.16	66,568,442.95
31211	Төрийн сангийн харилцах	11,451,492.16	66,568,442.95
33	**АВЛАГА**	80.00	-
335	**Бусад авлага**	80.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	80.00	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	30,536,049.99	35,648,781.00
351	**Түүхий эд материал**	12,000.00	2,000.00
35130	Эм боох материал	12,000.00	2,000.00
354	**Хангамжийн материал**	30,524,049.99	35,646,781.00
35410	Бичиг хэргийн материал	207,000.00	254,400.00
35420	Аж ахуйн материал	160,000.00	335,000.00
35450	Барилгын засварын материал	390,000.00	390,000.00
35460	Хүнсний материал	2,506,779.99	5,736,111.00
35470	Бусад хангамжийн материал	27,260,270.00	28,931,270.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**293,070,628.22**	**316,894,421.12**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	293,070,628.22	316,894,421.12
392	**Биет хөрөнгө**	277,334,627.95	301,233,420.85
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	306,959,700.00	306,959,700.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,171,115.52)	(61,463,894.40)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	29,146,286.00	29,146,286.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,130,529.34)	(19,253,475.93)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	14,220,946.70	31,697,946.70
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,299,421.53)	(7,821,392.68)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	11,200,396.00	29,063,034.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,870,063.36)	(10,400,211.84)
39217	Ном	3,278,429.00	3,305,429.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	15,736,000.27	15,661,000.27
39301	Програм хангамж	1,900,000.00	1,900,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(809,999.73)	(884,999.73)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	14,646,000.00	14,646,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**335,058,250.37**	**419,111,645.07**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**3,598,553.82**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	3,598,553.82
413	**Өглөг**	-	3,598,553.82
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	3,573,733.82
4136	**Бусад өглөг**	-	24,820.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	24,820.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**335,058,351.37**	**415,513,091.25**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	335,058,351.37	415,513,091.25
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	80,980,939.60	80,980,838.60
51101	Өмч: - төрийн	80,980,939.60	80,980,838.60
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	247,200,444.37	327,655,285.25

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	247,200,444.37	247,200,444.37
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	80,454,840.88
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	6,876,967.40	6,876,967.40
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**335,058,351.37**	**419,111,645.07**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**246,141,909.00**	**374,368,838.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**34,965,638.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	34,965,638.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	34,965,638.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		34,965,638.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**246,141,909.00**	**339,403,200.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	203,539,400.00	294,582,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	203,539,400.00	294,582,400.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	42,602,509.00	44,820,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,602,509.00	44,820,800.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**250,392,806.26**	**293,913,997.12**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**250,392,806.26**	**293,913,997.12**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	244,224,143.26	293,618,117.26
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	149,380,487.56	179,918,633.27
210101	Үндсэн цалин	109,212,400.43	144,207,741.15
210102	Нэмэгдэл	30,254,476.69	29,080,004.12
210104	Урамшуулал	9,913,610.44	6,630,888.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	18,974,003.28	22,898,747.76
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,022,812.14	15,627,618.38
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,549,737.68	1,844,383.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,175,950.11	1,435,906.41
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	285,627.97	401,072.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,939,875.38	3,589,767.85
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	31,275,649.00	43,749,720.14
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,345,117.00	2,829,120.14
210302	Түлш, халаалт	28,930,532.00	40,920,600.00
2105	**Нормативт зардал**	18,418,755.00	25,103,438.99
210502	Хоол, хүнс	18,303,755.00	25,103,438.99
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	241,200.00	896,550.00
210604	Урсгал засвар	241,200.00	896,550.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	329,600.00	360,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	329,600.00	360,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	18,791,548.42	20,691,027.10
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,727,130.00	8,091,482.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	37,584.00	1,056,700.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	17,026,834.42	11,542,845.10
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	6,168,663.00	295,879.86
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,859,863.00	295,879.86
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,859,863.00	295,879.86
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(4,250,897.26)**	**80,454,840.88**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(5,501,733.78)**	**80,454,840.88**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**246,141,909.00**	**339,403,200.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**246,141,909.00**	**339,403,200.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	203,539,400.00	294,582,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	203,539,400.00	294,582,400.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	42,602,509.00	44,820,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,602,509.00	44,820,800.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**233,834,516.84**	**281,782,249.21**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**233,834,516.84**	**281,782,249.21**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**227,665,853.84**	**281,486,369.35**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	149,026,456.91	174,323,291.58
210101	Үндсэн цалин	111,681,984.40	135,812,486.00
210102	Нэмэгдэл	30,254,474.75	31,901,140.01
210104	Урамшуулал	7,089,997.76	6,609,665.57
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	19,328,033.93	24,490,025.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,194,947.03	16,698,256.69
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,552,599.00	1,969,993.44
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,202,328.24	1,554,134.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	306,661.66	381,653.93
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,071,498.00	3,885,986.83
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	30,624,109.00	43,724,920.14
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,345,117.00	2,829,120.14
210302	Түлш, халаалт	28,278,992.00	40,895,800.00
2105	**Нормативт зардал**	18,477,650.00	28,514,590.00
210502	Хоол, хүнс	18,477,650.00	28,514,590.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	728,400.00	800,000.00
210604	Урсгал засвар	728,400.00	800,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	329,600.00	423,650.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	329,600.00	423,650.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	9,151,604.00	9,209,892.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,928,900.00	7,722,992.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,222,704.00	1,486,900.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,168,663.00**	**295,879.86**

2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,859,863.00	295,879.86
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,859,863.00	295,879.86
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**12,307,392.16**	**57,620,950.79**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**855,900.00**	**2,504,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**855,900.00**	**2,504,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	855,900.00	2,504,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	855,900.00	2,504,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(855,900.00)**	**(2,504,000.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	11,451,492.16	55,116,950.79
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		11,451,492.16
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	11,451,492.16	66,568,442.95

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	80,980,838.60	6,876,967.40	251,273,828.15	339,131,634.15
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	80,980,838.60	6,876,967.40	251,273,828.15	339,131,634.15
C07	Тайлант үеийн үр дүн			(4,073,383.78)	(4,073,383.78)
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	80,980,838.60	6,876,967.40	247,200,444.37	335,058,250.37
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	80,980,838.60	6,876,967.40	247,200,444.37	335,058,250.37
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	80,980,838.60	6,876,967.40	247,200,444.37	335,058,250.37
D08	Тайлант үеийн үр дүн			80,454,840.88	80,454,840.88
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	80,980,838.60	6,876,967.40	327,655,285.25	415,513,091.25

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
71801 - СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ					
80111 - ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГТМОЛ ЗАРДАЛ					
1220	Тусламжийн орлого	43,795,800.00	44,820,800.00	-1,025,000.00	102.34
122005	Төсвөөс санхүүжих	43,795,800.00	44,820,800.00	-1,025,000.00	102.34
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,995,800.00	43,724,920.14	-729,120.14	101.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,100,000.00	2,829,120.14	-729,120.14	134.72
210302	Түлш, халаалт	40,895,800.00	40,895,800.00		100
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	800,000.00	800,000.00		100
210604	Урсгал засвар	800,000.00	800,000.00		100

261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		295,879.86	-295,879.86	
81605 - ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖИХ					
1220	Тусламжийн орлого	743,400.00	743,400.00		100
122005	Төсвөөс санхүүжих	743,400.00	743,400.00		100
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	743,400.00	743,400.00		100
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	743,400.00	743,400.00		100
81807 - ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ХҮҮХДИЙН ХООЛ					
1220	Тусламжийн орлого	29,436,400.00	29,436,400.00		100
122005	Төсвөөс санхүүжих	29,436,400.00	29,436,400.00		100
2105	Нормативт зардал	29,436,400.00	25,071,490.00	4,364,910.00	85.17
210502	Хоол, хүнс	29,436,400.00	25,071,490.00	4,364,910.00	85.17
81816 - ЗӨВ МОНГОЛ ХҮҮХЭД ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР					
1220	Тусламжийн орлого	3,566,700.00	3,566,700.00		100
122005	Төсвөөс санхүүжих	3,566,700.00	3,566,700.00		100
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,566,700.00	1,079,000.00	2,487,700.00	30.25
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,566,700.00	1,079,000.00	2,487,700.00	30.25
222001	Тоног төхөөрөмж		2,477,000.00	-2,477,000.00	
81823 - БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ АЖИЛЧДЫН МЭРГЭЖИЛ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ					
1220	Тусламжийн орлого	743,400.00	743,400.00		100
122005	Төсвөөс санхүүжих	743,400.00	743,400.00		100
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	743,400.00	743,000.00	400	99.95
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	743,400.00	743,000.00	400	99.95
81832 - НҮҮДЛИЙН БҮЛЭГТ ХАМРУУЛАХ					
1220	Тусламжийн орлого	35,797,500.00	35,797,500.00		100
122005	Төсвөөс санхүүжих	35,797,500.00	35,797,500.00		100
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	21,736,700.00	17,852,507.58	3,884,192.42	82.13
210101	Үндсэн цалин	17,166,600.00	15,835,097.58	1,331,502.42	92.24
210102	Нэмэгдэл	4,570,100.00	1,522,010.00	3,048,090.00	33.3
210104	Урамшуулал		495,400.00	-495,400.00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,717,200.00	2,277,866.45	439,333.55	83.83
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,847,600.00	1,548,949.19	298,650.81	83.84
210202	Тэтгэмжийн даатгал	217,500.00	182,229.32	35,270.68	83.78
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	173,900.00	145,783.44	28,116.56	83.83
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	43,500.00	36,445.87	7,054.13	83.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	434,700.00	364,458.63	70,241.37	83.84
2105	Нормативт зардал	5,197,500.00	3,443,100.00	1,754,400.00	66.25
210502	Хоол, хүнс	5,197,500.00	3,443,100.00	1,754,400.00	66.25
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,146,100.00	1,399,830.00	4,746,270.00	22.78
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,146,100.00	1,399,830.00	4,746,270.00	22.78
81834 - БОЛОВСРОЛЫН СТАНДАРТ, СУРГАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ					
1220	Тусламжийн орлого	186,095,600.00	181,546,300.00	4,549,300.00	97.56
122005	Төсвөөс санхүүжих	186,095,600.00	181,546,300.00	4,549,300.00	97.56
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	156,877,600.00	121,213,768.36	35,663,831.64	77.27
210101	Үндсэн цалин	111,496,300.00	93,985,808.89	17,510,491.11	84.3
210102	Нэмэгдэл	42,996,200.00	24,096,034.47	18,900,165.53	56.04
210104	Урамшуулал	2,385,100.00	3,131,925.00	-746,825.00	131.31

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,406,000.00	17,713,260.58	5,692,739.42	75.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,916,000.00	12,089,916.46	3,826,083.54	75.96
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,872,500.00	1,428,012.23	444,487.77	76.26
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,497,700.00	1,120,429.77	377,270.23	74.81
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	374,500.00	273,377.69	101,122.31	73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,745,300.00	2,801,524.43	943,775.57	74.8
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	495,600.00	423,650.00	71,950.00	85.48
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	495,600.00	423,650.00	71,950.00	85.48
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,316,400.00	5,244,662.00	71,738.00	98.65
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,829,500.00	3,757,762.00	71,738.00	98.13
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,486,900.00	1,486,900.00		100
222001	Тоног төхөөрөмж		27,000.00	-27,000.00	
81835 - СУРГАЛТЫН ХЭВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ХАНГАХ					
1220	Тусламжийн орлого	42,748,700.00	42,748,700.00		100
122005	Төсвөөс санхүүжих	42,748,700.00	42,748,700.00		100
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	37,501,700.00	35,257,015.64	2,244,684.36	94.01
210101	Үндсэн цалин	23,837,000.00	25,991,579.53	-2,154,579.53	109.04
210102	Нэмэгдэл	10,496,400.00	6,283,095.54	4,213,304.46	59.86
210104	Урамшуулал	3,168,300.00	2,982,340.57	185,959.43	94.13
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,249,300.00	4,498,898.60	750,401.40	85.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,569,800.00	3,059,391.04	510,408.96	85.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	419,800.00	359,751.89	60,048.11	85.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	336,400.00	287,921.53	48,478.47	85.59
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	83,600.00	71,830.37	11,769.63	85.92
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	839,700.00	720,003.77	119,696.23	85.75
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			**11,451,492.16**	**-11,451,492.16**	
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			**66,568,442.95**	**-66,568,442.95**	

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 6,123.6 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс, 205.9 мянган төгрөгийн 1 төлбөр акт, 5,917.7 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмжийг хүргүүлэв.

3.1 Төлбөрийн акт

Нүүдлийн бүлэгт хамруулах арга хэмжээний хүрээнд 2058 хүүхдийг хамруулсан байна. Хүүхдийн хоолны мөнгөнд 5,900.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан, түүврээр 525 хүүхдээр тооцоход нэг хүүхдэд ногдох хоолны мөнгийг 205.9 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.2.батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах, 41.2.3.”төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах заалтуудын дагуу зохих шийдвэрийг гаргуулан хэрэгжүүлж ажиллах” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага хүргүүлээгүй болно.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой гарсан асуудал

Илрүүлэлт: Цалингийн тооцооллыг шалгахад үндсэн ажлаас гадуур ажил эрхэлдэг, тэтгэвэрт гарсан, хөгжлийн бэрхшээлтэй ажиллаж байгаа ажилчдын нийгмийн даатгалын шимтгэлийг зохих код, хувь хэмжээгээр бус 01 буюу үндсэн энгийн ажилтнаар тооцон 49.6 мянган төгрөгийг илүү суутгасан байна.

Энэ нь Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17.1.1-т *“Хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх”* гэж заасныг зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид холбогдох хууль тогтоомжийг дагаж мөрдөх, цахим системд ажиллаж байгаа тул хүний нөөц хариуцсан ажилтан, нягтлан бодогч 2 уялдаа холбоотой ажиллах.

2. Зардлын данстай холбоотой асуудал

*Илрүүлэлт:*Тайлангийн хугацаанд ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлаас 1,566.5 мянган төгрөгийг цалин хөлсний зардалд гүйлгэн зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 22.6.7.-д *“Төсвийн шууд захирагч нь батлагдсан төсвийг энэ хуулийн 22.2.3-22.2.6-д заасан ангиллаар бүртгэж, тайлагнах*”, Монгол Улсын Сангийн Сайдын 2021 оны 190 дугаар *“Зардлын эдийн засгийн ангилал”* тушаалыг зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид цалин хөлсний гүйлгээг хийхдээ зардлын эдийн засгийн ангиллыг баримтлан ажиллах, тухай бүр зардлыг тооцон хянаж байх.

3. Өглөг, авлагын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлангийн хугацааны эцэст 3,598.6 мянган төгрөгийн татвар нийгмийн даатгалын өглөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 -д *“Төсвийг зохистой удирдаж өр авлага үүсгэхгүй байх”* гэсэн заалт зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид улирал бүр өр авлагын тооцооллыг хянаж, холбогдох дээд шатны байгууллагад танилцуулан, төсвийг удирдан зохицуулж ажиллах.

4. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус цэцэрлэгийн тайлангийн хугацааны батлагдсан төсвийн хүүхдийн хоол хүнсний зардлаас 703.0 мянган төгрөгийг нүүдлийн гэр цэцэрлэгийн хөтөлбөр арга хэмжээний хоолны зардалд шилжүүлэн зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.2.-д *“Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах”*, 41.2.3.-д *“Төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах*”, 42.3.1.-д *“Төсвийн захирагч нь төсөвт зохицуулалт хийх саналаа харьяалагдах төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид харьяалагддаггүй бол төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэх”* гэсэн заалтуудыг зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид батлагдсан төсвийн хүрээнд ажиллах ба хөтөлбөр арга хэмжээний зардлыг тухай хөтөлбөр арга хэмжээнд нь зарцуулах, хэрвээ уг хөтөлбөр арга хэмжээний зардлаас хэмнэлт, дутагдал гарсан тохиолдолд дээд шатны байгууллагад мэдэгдэн төсвийн хуваарьт зохицуулалт хийж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хүнсний материалын зарцуулалт	1	205.9	1	205.9								-
Цалинтай холбоотой	1	49.6					1	49.6				
Зардалтай холбоотой	1	1,566.5					1	1,566.5				
Авлага, өглөгтэй холбоотой	1	3,598.6					1	3,598.6				
Зардалтай холбоотой	1	703.0					1	703.0				
Дүн	**5**	**6,123.6**	**1**	**205.9**			**4**	**5,917.7**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
6 мэдээлэл хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1	5,186.3					1	5,186.3
Дүн	**1**	**5,186.3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1**	**5,186.3**
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								

Хэмнэлтийн тухай хуулийн хүрээнд	1	5,736.1					1	5,736.1
Дүн	**1**	**5,736.1**					**1**	**5,736.1**
Нийт дүн	**2**	**10,922.4**					**2**	**10,922.4**

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			